

Завяршыўся 2-гі этап прац па аднаўленні ўнікальнага драўлянага лямуса, што размяшчаецца на дзядзінцы кляштара сясцёр брыгітак у Гродне. Старажытны будынак быў значна пашкоджаны ў выніку разнастайных прыродных фактараў, а таксама з-за адсутнасці кансервацыйных работ. Як адзначае кс. Аляксандр Сасноўскі, кіраўнік эканамічна-будаўнічага аддзела Гродзенскай дыяцэзіі і адказны за рэстаўрацыю лямуса, на гэты раз галоўнай задачай спецыялістаў было выдаленне хібаў і пашкоджанняў, выкліканых уздзеяннем біялагічных і атмасферных фактараў. Чарговы этап рамонту прадугледжваў рэканструкцыю і замену знішчаных і тэхнічна зношаных элементаў, а таксама кансервацыю асобных частак пры строгім захаванні адпаведных рэкамендацый.

†

Драўляны лямус кляштара сясцёр брыгітак у Гродне з'яўляецца адзіным у сваім родзе – п

“Былі разабраны мураваныя сцены і коміны, бо яны не аўтэнтычныя, – гаворыць кс. Аляксандр. –

Пасля таго, як аббілі тынкоўку, знайшлі цэглу, што датуецца 50-ым годам XX стагоддзя. Трэба думаць, што сям'я, якая жыла ў лямусе ў савецкі час, зрабіла

гэтыя сценкі, перагародкі і печкі, каб стварыць сабе больш утульныя ўмовы для жыцця. Таксама была праведзена кансервацыя і замена драўляных элементаў – асноў сцен, бэлек і слупоў. Быў разабраны дах: сарваны стары гонт, заменена апалубка. Спецыялісты адрамантавалі апоры даху, умацаваўшы кроквы дошкамі, прапітаўшы ад шкоднікаў і абараніўшы ад цвілі. Пасля чаго дах прыкрылі новым слоём толю і падрыхтавалі да накрывання гонтам”.

Над аднаўленнем гродзенскага лямуса працуюць архітэктары, інжынеры, дызайнеры і інш.

Святар расказвае, што найбольшай складанасцю, з якой прыйшлося сутыкнуцца спецыялістам, быў рамонт унутраных і знешніх драўляных сцен і замена зношаных элементаў. Каб выканаць гэтыя работы, спатрэбілася падняць увесь лямус на пад’ёмніках. Будынак вельмі цяжкі, таму некаторыя з іх не вытрымлівалі. Толькі пасля таго, як са страхі знялі ацяпленне, якое складалася з гліны, перамешанай з саломай, стала магчымым падняць будынак. Пры гэтым трэба было дадаткова змацаваць паміж сабой сцены, каб будынак не разваліўся. **“Чарговай праблемай, з якой мы сутыкнуліся, стала тое, што адзін вугал лямуса на 30 см ніжэйшы за астатнія. Патрэбны былі дадатковыя падлікі, каб выраўняць іх. Потым рукамі сцены ачышчаліся да асновы натуральнай драўніны: выдалены рэшткі цэменту і вапны, якімі былі ўшчыльнены вянкi”**, – адзначае кс. Аляксандр.

Святар падкрэслівае, што ўсе працы выкананы згодна з падрыхтаванай раней праектнай дакументацыяй. Умяшанне ў арыгінальную структуру будынка было абмежавана да мінімуму, каб захаваць унікальны характар аб’екта. **“Цяпер нас чакае чарговая задача – 3-ці этап прац па рэстаўрацыі лямуса. Неабходна накрывць увесь дах гонтам, замяніць некалькі бэлек на страсе, а таксама выканаць шэрах сталярных работ, адрамантаваць знешнюю лесвіцу і цэлую балюстраду”**, – дзеліцца кс. Аляксандр.

Эксперты сцвярджаюць, што драўляныя аб’екты хутка падлягаюць псаванню, таму неабходна асаблівая асцярожнасць пры іх эксплуатацыі. Дастаткова некалькіх гадоў – і незабяспечаны аб’ект будзе незваротна страчаны. **“Цешыць той факт, што аднаўленне лямуса ў Гродне набірае хуткасці. Неўзабаве гэты прыгожы драўляны гістарычны будынак з цудоўнай архітэктурай атрымае шанс на новае жыццё і стане прывабным турыстычным аб’ектам горада над Нёманам”**, – падкрэсліваюць спецыялісты.